

Begrunnelse for utdeling av Prisen til fremme av ytringsfriheten i psykisk helsevern – 2008.

Bakgrunn:

Historien viser at mennesker har blitt og fortsatt blir utsatt for krenkende og uverdigg behandling innen det psykiske helsevern, hvor også retten til den frie ytring og grunnleggende menneskerettigheter settes til side. “Prisen til fremme av ytringsfriheten innen psykisk helsevern” har til hensikt å rette oppmerksomheten mot, og bidra til å sikre vilkårene for, den frie ytring på et bredt grunnlag innen psykisk helsevern. Prisvinneren bør ha pekt på forslag til endringer som kan ivareta en grunnleggende respekt for mennesket, dets integritet og rett til ytring, medbestemmelse og deltakelse i behandlingssamarbeidet. Prisen deles ut til en person, institusjon eller organisasjon som har utmerket seg i den forbindelse. Prisen, på kr. 10 000, ble første gang utdelt i 2002, og deles ut for syvende gang i år.

Om årets prisvinner:

Årets prisvinner har vist et betydningsfullt engasjement i mediedebatten. Engasjementet favner vidt, og handler om mange ulike forhold innen psykisk helsearbeid som det, i ytringsfrihetens navn, er vesentlig å sette søkelyset på. Respekten for menneskers likeverd blir gjennomgående understreket. Dette kan eksempelvis både handle om å være bevisst det språket som benyttes om og av mennesker som strever med livene sine, men også om den urett som begås i forhold til barn, unge og voksne under dekke av ulike former for behandling.

Prisvinneren ser dagens praksis i et historisk perspektiv, og viser hvordan psykiatrien i mange tilfeller representerer en lang tradisjon av undertrykking og stigmatisering som fortsatt gjør seg gjeldende. Ved hjelp av både alvor og humor påpekes forhold som krever endring. En særlig innsats gjøres i forhold til mennesker som har vært utsatt for overgrep, og i forhold til tvangsinnleggelse og tvangsbruk.

Årets prisvinner betegner seg selv som skribent og psykisk helseaktivist. Disse betegnelsene lever hun opp til gjennom en bred produksjon av poengterte og oppdaterte tekster. Hun kjemper en kamp for menneskerettigheter for psykisk lidende, både gjennom avisartikler, tidsskrifter og sin egen blogg. I bloggen henvender hun seg for eksempel direkte til helseministeren eller til Norsk psykologforening. Som en aktiv samfunnsdebattant står hun i bresjen for et

kommende paradigmeskifte innen psykisk helsevern. Et skifte hvor helsetjenesten er bygget på likeverd, medvirkning og frivillighet.

Årets pris tildeles:

Sigrun Tømmerås

Oslo 10.12.08

Styret for fremme av ytringsfriheten innen psykisk helsevern:

Bengt Karlsson

Inger Beate Larsen

Anders J. W. Andersen

Odd Volden